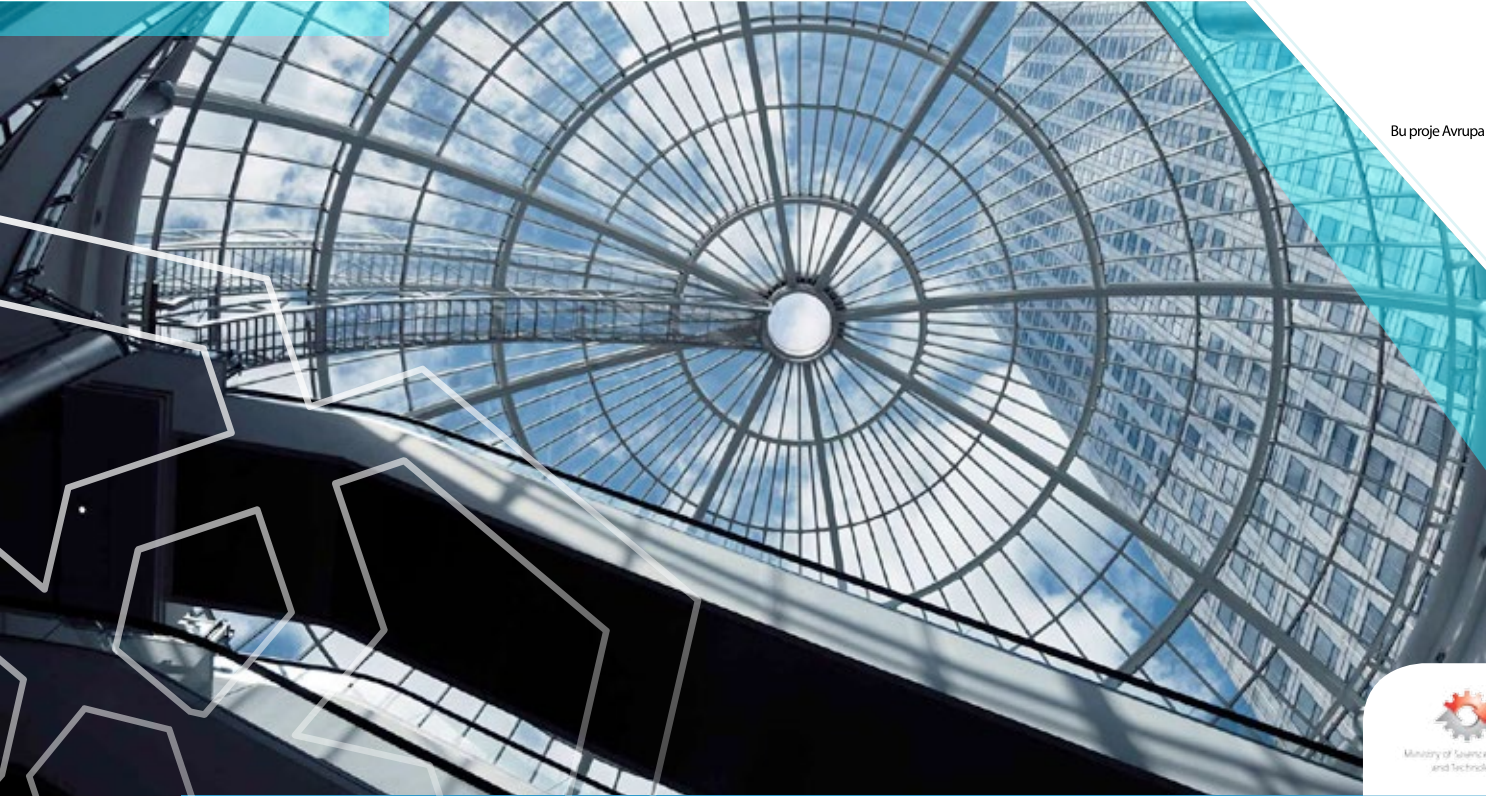

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

ORTA KARADENİZ BÖLGESİ YATIRIM REHBERİ

www.oka.org.tr

ORTA KARADENİZ BÖLGESİ YATIRIM REHBERİ

İÇİNDEKİLER

Fırsatlar Ülkesi TÜRKİYE	4
Orta Karadeniz Bölgesi Türkiye'nin Karadeniz'e Açılan Kapısı	8
Öne Çıkan Sektörler	12
Amasya	15
Çorum	18
Samsun	22
Tokat	25

OKA

ORTA KARADENİZ KALKINMA AJANSI
MIDDLE BLACK SEA DEVELOPMENT AGENCY

Fırsatlar Ülkesi Türkiye

Dünya'nın

13. en büyük

Avrupa'nın

5. en büyük ekonomisi

IMF, 2017

Medeniyetleri ve kültürleri buluşturan, Avrupa ve Asya'yı birleştiren bir köprü

Avrupa, Orta Asya ve Orta Doğu arasında enerji koridoru

1952 yılından itibaren NATO üyesi, 1996 yılından itibaren AB Gümrük Birliği'nin bir parçası ve 1999 yılından beri AB aday ülkesi

Dünyanın en stratejik konumlarından birine sahip

Bulunduğu geniş coğrafyada ekonominin merkezi

Boğazlar yoluyla Karadeniz Havzası ülkelerinin dünyaya açılma yolu

26 milyon turiste ev sahipliği yapan dünyanın önde gelen turizm destinasyonu

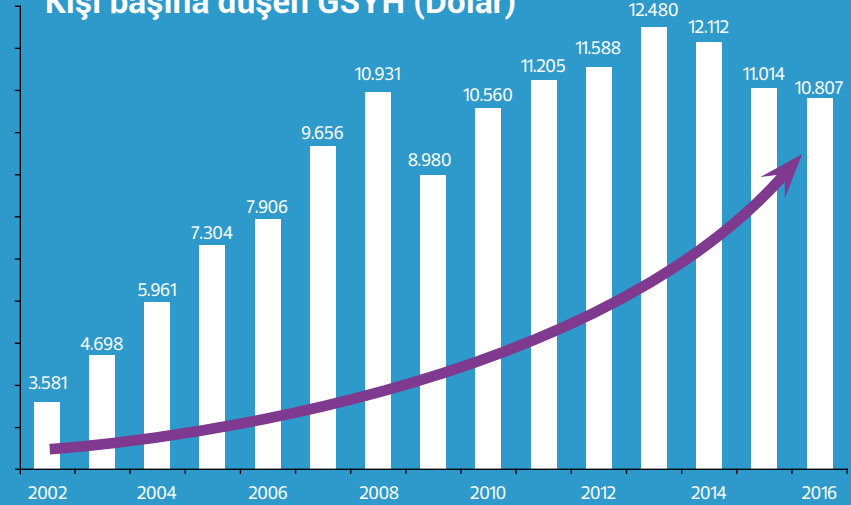
Gayri Safi Yurtiçi Hasıla

Türkiye, 2011-2016 döneminde %6,4 büyüme kaydetmiştir.

Dinamik ve genç nüfusuyla Türkiye ekonomisinin 2017 yılında %4,4 oranında büyüyeceği tahmin edilmektedir.

Kişi başına düşen GSYH (Dolar)

Yıllık İhracat

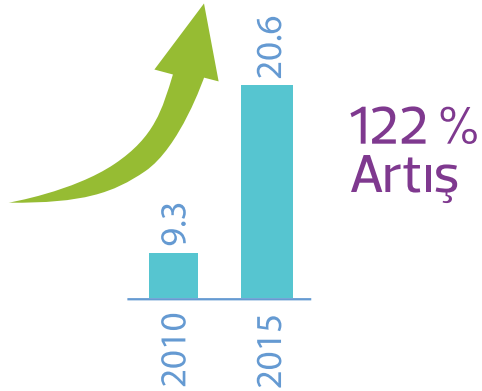
Türkiye, dünyaya bütünüyle entegre olmuş bir ekonomiye sahiptir. İhracat performansı 2002 yılından bu yana önemli derecede artış göstermiştir. 2002 yılında 36 milyar Dolar olan ihracat rakamı, 2016 sonu itibariyle 142 Milyar Dolara ulaşmıştır.

Teknoloji Geliştirme Bölgeleri, Sanayi Bölgeleri ve Serbest Bölgelerde Vergi Yardımları ve Teşvikler

Doğrudan Yabancı Sermaye Girişi (Milyar Dolar)

AR&GE Harcamaları (Milyar TL)

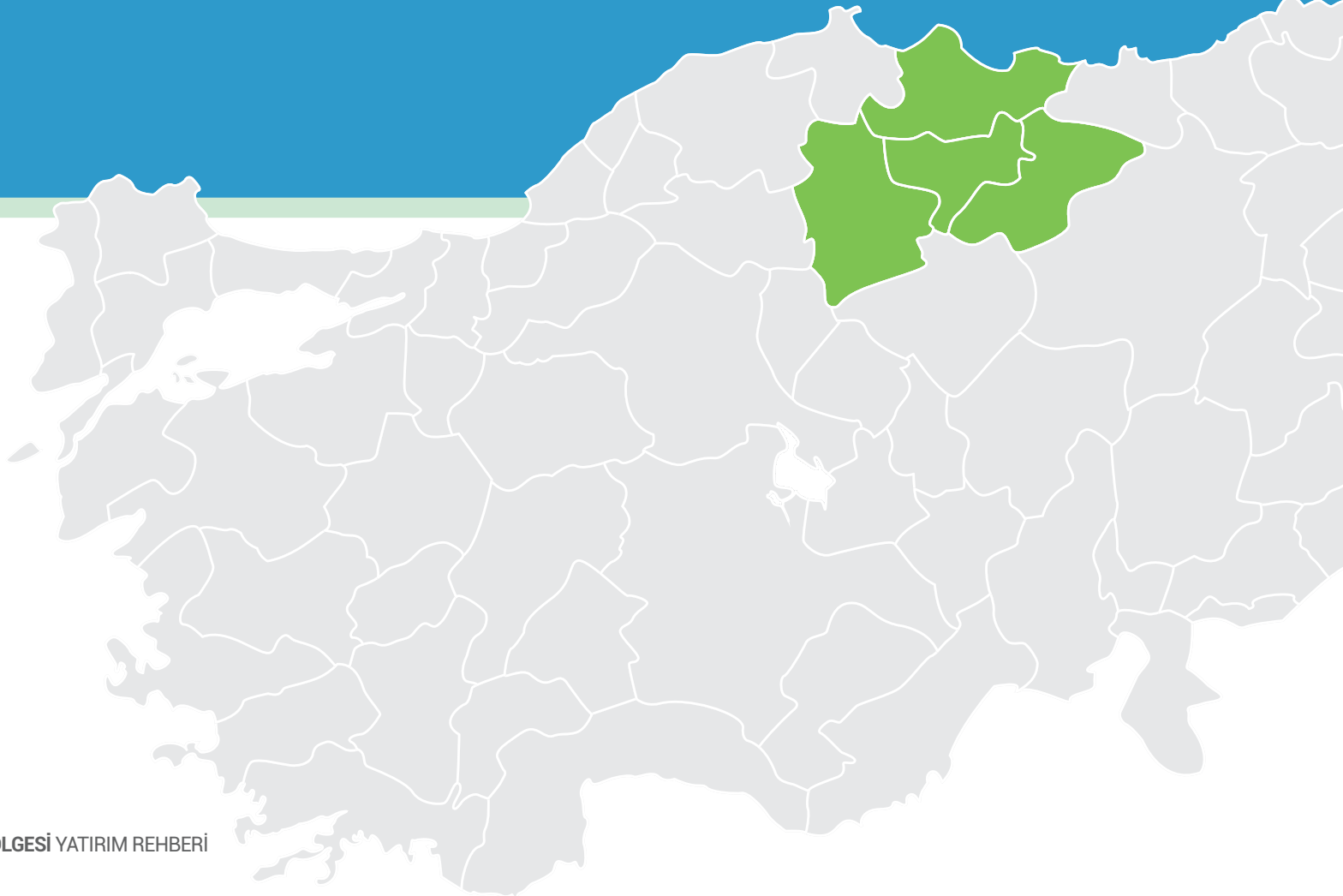
AB-27'nin en büyük üçüncü
işgücü havuzu

Nitelikli ve maliyet etkin işgücü

Dünya Bankası'nın "İş Yapma
Kolaylığı Raporuna" göre, Türkiye'de
bir şirket 7,5 günde kurulabilir.

Orta Karadeniz Bölgesi

Türkiye'nin Karadeniz'e Açılan Kapısı

OKA

ORTA KARADENİZ KALKINMA AJANSI
MIDDLE BLACK SEA DEVELOPMENT AGENCY

• ORTA KARADENİZ BÖLGESİ YATIRIM REHBERİ

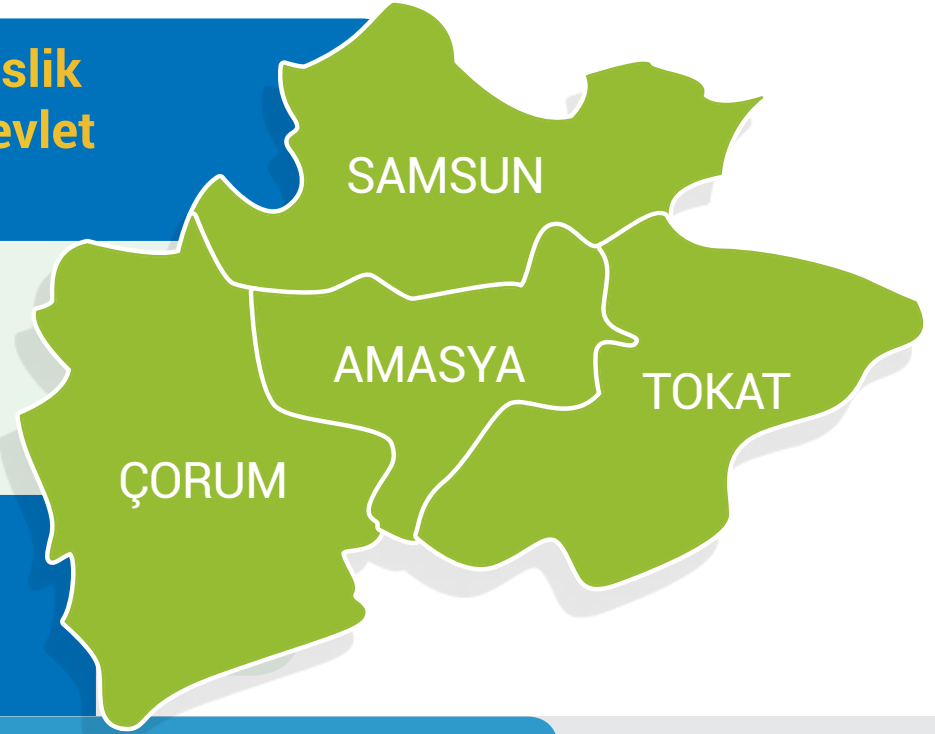
Hızla Gelişen Bölge

- Çeşitli sanayi ürünleri ihraç eden çok sayıda şirket
- Uluslararası potansiyele sahip ve bölgedeki tüm şehirlere erişimi olan Samsun limanları
- Her dört ilde insan sermayesine katkı yapan birer üniversite
- Bölgenin ihtiyaçlarına yönelik organize sanayi bölgeleri ve küçük sanayi siteleri
- Bölge ticaretini kolaylaştırmaya yönelik gümrük ofisi
- Avantajlı coğrafi konum
- Nitelikli ve ucuz işgücü
- Rusya pazarına yakınlık
- Bölgesel ölçekte turizm destinasyonu geliştirme fırsatları
- Çok sayıda ülkeyle ticari ilişkiler

Sosyal bilimler, tıp ve mühendislik
dahil birçok fakülte barındıran **dört devlet**
üniversitesi

37,600 km² yüzölçümü
Değişim programlarıyla üniversite
öğrencilerine yurtdışında eğitim imkanı
2,752,803 nüfus

Birçok **sektörün nitelikli işgücü**
ihtiyacını karşılayan **meslek okulları**

	Nüfus (15 yaş üstü)	İş gücü	Çalışan	İşsiz	İşgücünün Dışında Kalan Nüfus	İş Gücüne Katılım	İşsizlik Oranı	İstihdam Oranı
			Bin				%	
TR	60,889	30,536	27,205	3,331	28,185	52	10,9	46,3
TR 83	2,189	1,068	983	85	976	52,2	7,9	48,1

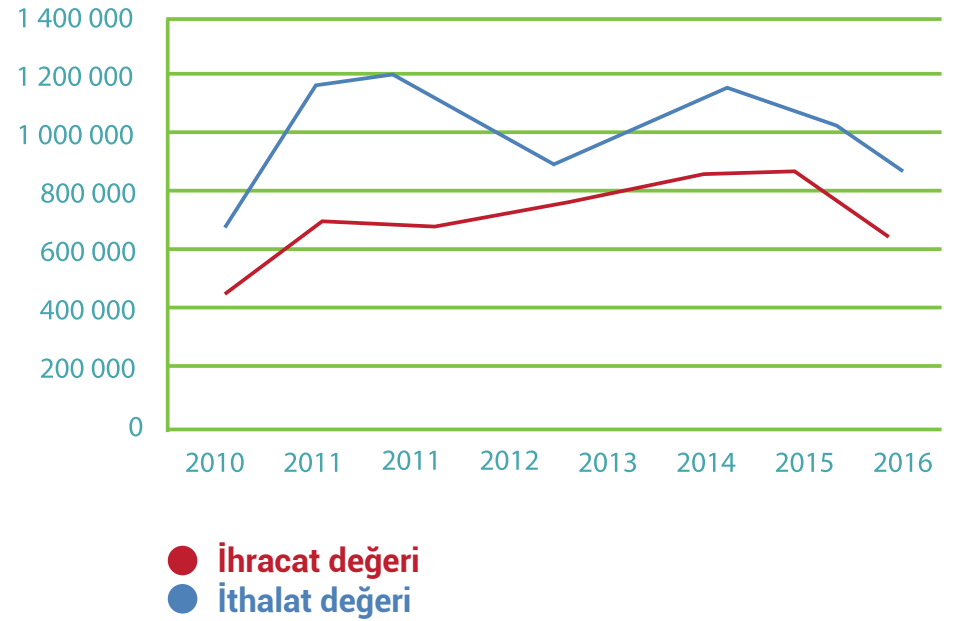
16 organize sanayi bölgesi, 1 serbest bölge, 3 teknoloji geliştirme bölgesi, 3 ticaret limanı ile cazip bir yatırım alanı.

655 milyon Dolar ihracat değerine sahip **246 ihracat şirketi**.

Türkiye'nin en geniş verimli ve ekilebilir ovalarıyla yüksek tarım potansiyeli.

TR83 Bölgesi 2010 yılından bu yana İhracat-İthalat değerleri

(Dolar 1000)

AMASYA

Bölgedeki önemli sektörler:

- Turizm
- Madencilik, Mermer
- Tarım
- Metal ürünleri imalatı

ÇORUM

- Tahıl teknolojisi, un öğütme alanında uzmanlaşmış gıda işleme makineleri üretimi ve makine imalatı
- Tuğla ve kiremit imalatı makineleri ve teknolojisi
- Enerji, elektrik üretimine yapılan büyük yatırımlar
- Metal döküm ve kalıplama
- Deri ayakkabı imalatı

- Başta tarıma dayalı gıda sanayisi olmak üzere tarıma dayalı sanayi, gıda işleme ve paketlenme
- Metal ürünleri imalatı, otomotiv yedek parça, tıbbi malzeme ve havalandırma/fırın ve ısıtma dahil metal işleme

- Balık ve balık ürünleri, işlenmiş balık ve balık yağı
- Hizmet sektörü, sağlık turizmi ve lojistik

SAMSUN

- Tarımsal gıda işleme, domates salçası, biber salçası, salamura üzüm yaprağı

- Tarımsal üretim, meyve, sebze ve et işleme
- Hazır giyim ve tekstil yaprağı

TOKAT

Samsun Kurtuluş Savaşı'nın başladığı yer olarak **tarihi bir öneme** sahiptir

10 adet Kültür ve Turizm Geliştirme Alanı

Samsun'daki "Kızılırmak Deltası Sulak Alanı ve Kuş Cenneti" ve Amasya'daki "Harşena Dağı ve Pontus Kral Kaya Mezarları" UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesindedir.

Çorum'daki "Hattuşa: Hiti Başkenti" UNESCO Dünya Mirası Listesindedir.

Bölgeye 2015 yılında yaklaşık 455.00 ziyaretçi gelmiştir.

Yeşilirmak ve Kızılırmak Deltalarının getirdiği verimlilikle canlanan bu zengin coğrafyada doğanın her tonuyla karşılaşmak mümkündür.

Eko turizm, doğa turizmi, tarih turizmi ve kültür turizmi dahil tüm turizm türlerini kapsayan büyük bir potansiyele sahiptir.

AMASYA

45 ülkeye **100 milyon Doları** bulan ihracat hacmi ve 1,4 milyar m³'lük potansiyeliyle Amasya Bej Mermer rezervleri

14.737 öğrencisiyle Amasya Üniversitesi

Türkiye'nin **15 turizm marka** şehrinde biri **8500 yıllık** tarihi ve kültürel mirasıyla bir **açık hava müzesi**

17 medeniyet

Turizm ve kültür şehri

Ünlü mermer markaları ve önemli doğal taş sanayi (Amasya Bej Mermer)

Aspiratör, davlumbaz ve kot aksesuar gibi ürünlerde büyük hacimli imalat ve ihracat

Dinamik genç nüfus

Kaplıca turizmi

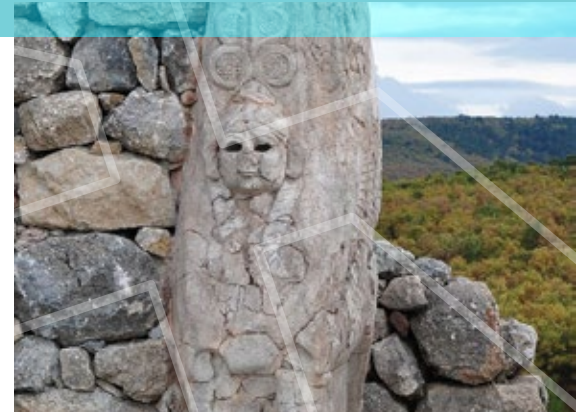
Amasya, zengin **mermer rezervleriyle** bilinen küçük bir ildir. İl ayrıca başta elma olmak üzere meyveleriyle meşhur, **tarımla** bilinen bir şehirdir. Ancak, **metal ürün imalatı** yapan şirketler de sanayide önemli yer tutmaktadır. Merzifon ilçesi, ülke çapında tanınan ankastre **mutfak ürünleri** markalarıyla bilinmektedir. Az sayıda olsa da, ilde **makine** parça imalatçıları mevcuttur. **Turizm**, ekonomik faaliyetler arasında önemli bir rol üstlenmektedir.

Ülke içerisinde oranı	Ürün
15 %	Soğan
7 %	Kiraz
5 %	Bamya
3 %	Şeftali

Güçlü Potansiyel

- Taşova ilçesinde, **seracılık** ve mikro iklim tarımı yapılmaktadır,
- Suluova ilçesinde, **hayvancılık** yapılmaktadır.

ÇORUM

Hitit Medeniyetinin başkenti Hattuşa, **UNESCO**
Dünya Mirası Listesindeki Türkiye'deki **16**
kültürel mirastan biridir.

- Geniş bir ekonomik hinterland ve stratejik coğrafi konum
- Bölgesel kaynaklara ve girişimcilik ruhuna sahip bir imalat sanayi
- Hitit Medeniyetine ait arkeolojik değerlerinden kaynaklanan büyük bir tarihi turizm potansiyeli
- Yüksek tarım (yeterli ekilebilir tarım alanları ve tarım ürünü çeşitliliği) ve hayvancılık potansiyeli

Çorum **makine** imalat sektöründe oldukça gelişmiş bir ildir. Bölgenin en kaliteli **buğdayını** üretmenin bir getirisi olarak, zamanla Çorum, **tahıl teknolojisi** ve **değirmen** makineleri imalatı ve tesis kurulumunda uzmanlaşmıştır. Gelişmiş **değirmen** ve ilgili teknolojilerin imalatı yanı sıra, Çorum **tuğla ve kiremit** üretim makineleri imalatıyla da bilinmektedir.

Bölgedeki kaynaklara ve girişimcilik ruhuna dayalı imalat sektörü Osmaniye, Sungurlu ve Çorum Merkez'de olmak üzere 3 adet organize sanayi bölgesi bulunmaktadır.

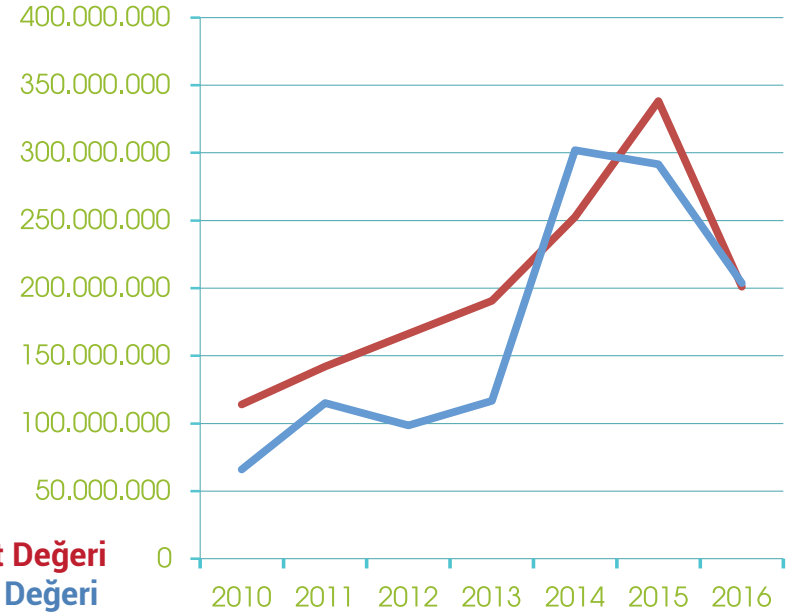
2010 yılında kaydedilen 113,9 milyon dolarlık ihracat hacmi 2016 yılında 201 milyon dolara çıkarken, 2010 yılında 66 milyon dolar olarak kaydedilen ithalat hacmi, 2016 yılında 203,7 milyon dolara yükselmiştir.

Çoğunluğu Orta Doğu ve AB ülkeleri olmak üzere çeşitli sektörlerde 122 ülkeye ihracat yapılmaktadır.

Çorum Teknoloji Geliştirme Merkezi 2015 yılında faaliyete girmiştir.

2010 yılından itibaren
İhracat – İthalat Değerleri (Dolar)

● İhracat Değeri
● İthalat Değeri

SAMSUN

1,295,927 kişilik nüfusuyla Türkiye'nin en kalabalık 16. şehridir.

5 organize sanayi bölgesine sahiptir.

İlde, biri sera ve diğeri karma organize sanayi bölgesi olmak iki OSB'nin kurulum çalışmaları devam etmektedir.

Karadeniz'in doğusunu ve batısını birbirine bağlayan bir gelişim koridorunun ortasında yer alan Samsun, stratejik konumunun avantajıyla bölgenin en büyük şehridir.

- Lojistik merkez
- Metal Metroloji Kalibrasyon Laboratuvarı

Amazonlara kadar uzanan derin tarihi

Kurtuluş Savaşının başladığı şehir

Karadeniz Bölgesinin tek metropol şehri

Ticaret ve ulaşım alanlarında yüksek girişimcilik

52.000 öğrencisiyle On Dokuz Mayıs Üniversitesi

2010-2016 yılları arasında şehrin ihracatında %30,4 artış

Ekolojik tarımda öncü

Gelişen cerrahi el aletleri sektörü, medikal ürünlerde uzmanlaşmış sanayi bölgesi

2016 yılında, Samsun'daki 126 firma **359 milyon dolarlık ihracat** hacmine ulaşarak Türkiye'de 21. sıraya yerleşmiştir. Tarihi, kültürel, termal ve ekolojik değerleriyle Samsun ülkenin turizmi için büyük önem arz etmektedir. Şehir doğal kaynak bakımından zengindir. **Kızılırmak ve Yeşilirmak adlı iki büyük nehir ile Bafra ve Çarşamba ovaları** ilin önemli tarım kaynakları arasındadır.

Samsun, **karayolu, denizyolu, demiryolu ve havayolu** olmak üzere tüm ulaşım araçlarıyla Karadeniz Bölgesini, İç ve Batı Anadolu'ya bağlamaktadır.

Samsun'da **sağlık sektörü** de oldukça gelişmiştir. Tıp fakültesi, devlet ve özel hastaneler ile Anadolu'nun ilk ve tek ilaç fabrikası dahil olmak üzere şehirde yaklaşık 200 sağlık merkezi bulunmaktadır. **Cerrahi el araçları ve makineleri** sektöründe 40 firmayla dünyadaki üçüncü büyük kümelenme merkezinden biridir ve termal tesisleriyle önemli bir **sağlık merkezidir**.

TOKAT

Stratejik konumunun avantajı ve zengin yeraltı kaynaklarıyla Tokat önemli bir kültür ve ticaret merkezidir.

Tokat, tekstil ve bakır imalat sektörleriyle "Küçük Asya"nın üçüncü büyük ihracat merkezi olmuştur.

Tokat, binlerce yıl önce kurulan ve dağılan eski medeniyetlerin izlerini günümüze taşımıştır.

Mevlana, "Tokat'a gitmek gerek" sözüyle şehrin önemini vurgulamıştır.

Tokat, 602.662 kişilik nüfusuyla nüfus büyüklüğü bakımından ülkenin 34. büyük şehridir.

Tokat ili, Erbaa, Turhal, Niksar ve Zile ilçeleriyle çok merkezli bir gelişim potansiyeline sahiptir.

Üç farklı iklim tipiyle (geçiş iklimi) tarımsal verimliliği yüksektir.

Turunçgiller dışında Türkiye'de yetişen her tür meyve ve sebze Tokat'ta yetiştirilebilmektedir.

82 farklı tarım ürününden 39'u Türkiye sıralamasında ilk 10'a girmektedir.

Tokat, **tarım** ve **tarımsal gıda** sektörüyle bilinen küçük bir ildir. Bununla birlikte, ilin, özellikle **hazır giyim** ve **tekstil** sektöründe üretim destinasyonu olarak bir rolü daha bulunmaktadır. Makro ölçekli tekstil üreticileri Tokat'ta üretim tesisi açmakta bu tesislere yatırım yapmaktadır.

Bitkisel imalatın %60'ını, şeker pancarı, domates ve buğday oluşturmaktadır.

Tokat küresel ısınmadan en az etkilenen bölgelerden biridir. Bu nedenle, ilde seracılık yaygınlaşmaktadır.

Tokat'ın zengin bitki örtüsünde yapılan mandıracılık, arıcılık ve alabalık üretimi faaliyetleri sayesinde, 4 önemli hayvansal ürün elde edilmektedir.

Tokat'ta 1130 şirket ve 7000 çalışanıyla 5 ilçede 5 organize sanayi bölgesi bulunmaktadır. Bu organize sanayi bölgeleri, günden güne artan yatırımlarla büyümektedir.

Teşvik sisteminin sunduğu avantajlar sayesinde giyim sektörü büyümektedir.

Tokat, Türkiye'nin mermer rezervlerinin %20'sine sahiptir (1 milyar 200 milyon m³)

Tokat İş Geliştirme Merkezi ve Küçük Sanayi Sitesi Ortak Kullanım Atölyesi, şehrin önemli sanayi altyapı projeleridir.

Tarihi ve doğal güzellikleriyle, Tokat bir cazibe noktası olarak farklı turizm alternatifleri sunmaktadır.

Jeolojik miras alanı Balıca Mağarası dünyanın en büyük mağaralarından biri ve Türkiye'nin 28 jeolojik miras alanından biridir.

1992 yılında kurulan 24 üniversiteden biri olan Gaziosmanpaşa Üniversitesi, 11 fakülte, 23 yüksekokul, 33600 öğrenci ve 1250 akademik personeliyle şehrin sosyal ve ekonomik yaşantısını değiştirmiştir.

Samsun Organize Sanayi Bölgesi
Yaşardoğu Cad. No: 62
Tekkeköy / SAMSUN / TÜRKİYE

Tel : +90 (362) 431 24 00
Fax : +90 (362) 431 24 09
info@oka.org.tr

ORTA KARADENİZ BÖLGESİ YATIRIM REHBERİ

OKA

ORTA KARADENİZ KALKINMA AJANSI
MIDDLE BLACK SEA DEVELOPMENT AGENCY

Bu yayın, "Orta Karadeniz Bölgesi'nde Rekabetçiliğin Artırılması (OKAREKAP) Projesi" kapsamında hazırlanmış olup Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti'nin mali desteğiyle üretilmiştir. Bu yayının içeriğinden sadece Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı sorumludur ve hiçbir şekilde Avrupa Birliği ve/veya Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın görüşlerini yansıttığı şeklinde yorumlanamaz.